

Øvelser – et verktøy for alle

DSBs samordningsrolle og
øvelser

Harald Fardal

KAOS preget katastrofeøvelse: Ville ikke OVERLEVD

— dersom dette hadde vært alvor

Mer eller mindre kaos preget den katastrofeøvelsen som i går kveld ble arrangert av Siviltforsvaret i Trondheim. Flere av deltakerne var svært glade for at det denne gangen bare var en øvelse.

DSBs hovedinstruks

Direktoratet skal ved evaluering av større hendelser og øvelser ha særlig fokus på samordning, samhandling og ledelse. DSB skal være en pådriver for at tverrsektorielle læringspunkter etter øvelser og hendelser blir fulgt opp.

DSB skal utvikle og vedlikeholde systematisert kunnskap om planlegging, gjennomføring, evaluering og oppfølging av større øvelser og hendelser. DSB skal utvikle et strategisk rammeverk for sivile, nasjonale øvelser. Å bidra i arbeidet med å oppdatere sivilt beredskapssystem (SBS) er en del av kunnskapsgrunnlaget.

Øvelser som virkemiddel

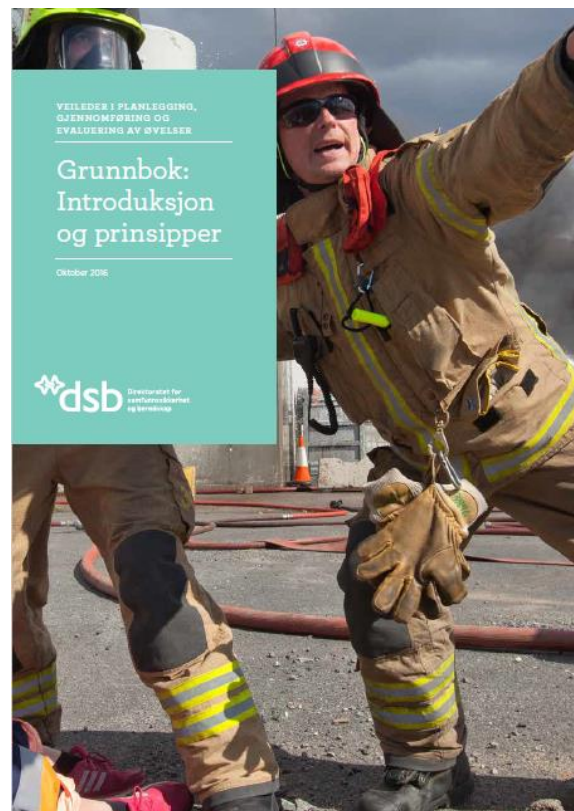
- En øvelse består av planlegging, gjennomføring, evaluering og oppfølging i etterkant av en tidsavgrenset aktivitet.
- Hensikten er å bedre krisehåndteringsevnen, innad i organisasjonen og/eller i samvirke med andre institusjoner eller virksomheter.
- Øvelser må sees i sammenheng med øvrige virkemidler.

Veiledningsmateriell

Grunnbok

Metodehefter

- Fullskalaøvelse
- Spilløvelse
- Funksjonsøvelse
- Diskusjonsøvelse
- Evaluering av øvelser
- Lokal øvingsleder

Strategisk rammeverk for nasjonale øvelser

- Utvikle en struktur for «kvalifisering av nasjonale øvelser», herunder tydeliggjøre kriterier for fastsettelse av nasjonale øvelser
- Utvikle et forbedret system for øvelser, herunder system for tilpasset deltakelse i øvelser, økt forutsigbarhet, utvidelse av øvingsperioden til å inkludere evalueringsarbeidet med mer.
- Videreutvikle konsept for nasjonale øvelser
- Utarbeide en flerårig plan for nasjonale øvelser, samkjørt med Forsvarets plan for øvingsvirksomhet

DSB skal:

- I samarbeid med Justis- og beredskapsdepartementet utarbeide og vedlikeholde rammeverket
- Komme med innspill til flerårig plan for nasjonale øvelser, samkjørt med Forsvarets plan for øvingsvirksomhet.
- Gjennomføre nasjonale øvelser (etter oppdrag fra JD)
- Bidra til at prinsippene i rammeverket også gjøres gjeldende for regionalt nivå

Arenaer for koordinering av øvingsvirksomhet

- Etatsforum
- Forsvarssjefens øvingskonferanse
- Forsvarsstaben, POD og DSB har kvartalsvise øvingsmøter
- Justissektorens øvingsforum
- NØEF – nasjonalt øvings- og evalueringsforum

Øvelse Digital 2025

- Historikk
 - IKT16 => Øvelse Digital 2020 => Øvelse Digital 2025
- Oppdrag
 - Øvelse Digital gjennomføres 3. kvartal 2025
 - Tett samarbeid med NSM
 - Læring: før, under og etter øvelsen
 - Kompetanse- og utviklingsløp
- Hensikt
 - styrke samfunnets evne til å motstå digitale angrep.
 - teste evne til å **avdekke**, **håndtere** og **koordinere** en kompleks digital hendelse på tvers av sektorer
 - teste relevante totalforsvarsaktørers, herunder DSBs, evne til å **kommunisere** og **samvirke** under håndteringen av konsekvensene av den digitale hendelsen

Øvelse Digital 2025

- Kontekst
 - totalforsvarsøvelse i en sikkerhetspolitisk kontekst.
 - regionalt/lokalt avtrykk.
 - oppspill til totalforsvarsåret 2026.

 - Kobling: Øvelse Digital 2025 + Polaris Gram 2025

Hovedaktiviteter

2024

- April-mai
 - Forankring + Invitasjon
- September
 - Oppstartskonferanse
 - Kompetanse & utvikling
- November
 - Planleggingskonferanse 1

2025

- Mars
 - Planleggingskonferanse 2
 - Kompetanse & utvikling
- August
 - Planleggingskonferanse 3
 - Kompetanse & utvikling
- Oktober
 - Øvelse Digital 25

ØVELSE DIGITAL 2025

